

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	35423 Біотехнології та біоінженерія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	162 Біотехнології та біоінженерія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

17.04.2024 р.

Справа № 0031(ПГ2)/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 16 "Хімічна інженерія та біоінженерія" у складі:

Атаманюк Володимир Михайлович – головуючий,

Бессарабов Володимир Іванович,

Галкін Олександр Юрійович,

Грегірчак Наталія Миколаївна,

Лінючева Ольга Володимирівна,

Нікітчук Тетяна Миколаївна,

Чиркіна-Харламова Марина Анатоліївна,

за участі запрошених осіб:

Галич Олександр Анатолійович, Маренич Микола Миколайович, Короткова Ірина Валентинівна – представник ЗВО,

Корінний Сергій Миколайович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35423
Назва ОП	Біотехнології та біоінженерія
Галузь знань	16 Хімічна та біоінженерія
Спеціальність	162 Біотехнології та біоінженерія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Ціллю ОП є підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців для забезпечення потреб суспільства, ринку праці та галузі шляхом формування їх інноваційного потенціалу та компетентностей у сфері запровадження та удосконалення біотехнологій, здатних на високому професійному рівні виконувати виробничо-технологічні роботи, пов'язані з використанням біологічних агентів та продуктів їх життєдіяльності в галузі рослинництва та тваринництва. ЕГ підтверджено, що цілі ОП відповідають місії і стратегії ПДАУ. За аналізом ОПП експертною групою зазначено, що "у проекті ОП 2024 переглянуто перелік окремих обов'язкових ОК, що відповідають фокусу програми". Проте цілі освітньої програми, фокус та особливості не зовсім корелюють з її змістом, особливо у частині "здатних на високому професійному рівні виконувати виробничо-технологічні роботи, пов'язані з використанням біологічних агентів та продуктів їх життєдіяльності в аграрній галузі, а також здатних розробляти нові методи культивування та аналізу біологічних агентів із метою отримання продуктів із заданими властивостями для потреб аграрного сектору регіону" як уточнено у відповіді ЗВО, і потребують перегляду робочою групою ОП.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

У ВСО ПДАУ та звіті ЕК зазначено, що цілі ОП визначалися з урахуванням різних груп стейкхолдерів – ЗДВО, НПП, роботодавці, академічної спільноти. Урахування позицій заінтересованих сторін на етапі розробки та реалізації ОП неведені <https://www.pdau.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-bakalavr-zi-specialnosti-biotehnologiyi-ta-bioinzheneriya>

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, що ЗВО враховував галузевий і регіональний контекст Полтавської області, потреби ринку праці, досвід вітчизняних і закордонних ЗВО при формуванні ОП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма 2020 р. та наступних років за переліком обов'язкових компонент і їх змістовним наповненням не дає повною мірою досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 162 "Біотехнології та біоінженерія" за такими ПР 13, ПР 15-ПР21. Зауважуємо, що тільки у ОПП 2023 р. введено як обов'язкову ОК9 Процеси та апарати біотехнологічних виробництв, яка забезпечує досягнення ПР15 тільки у частині отримання «знань про закономірності механічних, гідромеханічних, тепло- та масообмінних процесів та основні конструкторські особливості» про що відмічено і ЕГ. За змістом ОПП не розкрито повною мірою її виробничо-технічне спрямування (за відповіддю ЗВО це забезпечується саме ОК15, яка ще не вивчалася ЗДВО на час акредитації ОП) і це свідчить про недостатній обсяг ОК (підкр. 2.2), спрямованих на окремі складові цілей навчання, що визначаються стандартом за спеціальністю 162 та цілями навчання самої ОПП: підготовка фахівців, здатних до комплексного виконання проектно-технологічних розрахунків та здійснення виробничо-технологічних робіт, що пов'язані з використанням біологічних агентів та продуктів їх життєдіяльності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг навчального навантаження ОПП складає 240 кредитів, з них на вибірккову складову 60 кредитів, що відповідає вимогам законодавства та СВО до першого рівня вищої освіти з спеціальності 162 "Біотехнології та біоінженерія"

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ГЕР ознайомившись з відповіддю ЗВО щодо підкритерію 2.2 надає у додатку аналіз і зауважує, що за структурно-логічною схемою не корелюється взаємопов'язаність ОК, а саме ОК 4 Генетика вивчається до ОК 12 Біохімія (опановують знання про спадковість та генетичні механізми до «фундаментальних знань про хімічний склад та біохімічні реакції, що проходять у живих організмах, властивості речовин» - амінокислот, білків, ферментів, нуклеїнових кислот), що вивчає власне Біохімія. За структурно-логічною схемою ОК24 Загальна біотехнологія вивчається до ОК12 Біохімія та ОК25 Загальна мікробіологія та вірусологія. Проте без знань ОК12 та знань особливостей метаболізму ОК25 складно забезпечити за ОК 24 «знання умов і особливостей культивування біологічних агентів - процесів біосинтезу цільового продукту, методів керування цими процесами» тощо. Крім того, опанування ОК 29 Об'єкти біотехнологічних виробництв передбачено у 8 семестрі (знання щодо різноманітних груп організмів задіяних у біотехнологічних виробництвах), а вибірккові ОК, які розглядають різні біотехнології за участі об'єктів біотехнології пропонуються ЗдВО вже з 3-го семестру; вивчення ОК 28 бажано перед ПП.01. За ОП реалізується досягнення ПРН, які корелюють з загальними компетентностями. За аналізом відповіді ЗВО зауважуємо про недостатнє обґрунтування ЗВО досяжності фахових ПРН13, 16, 18, 20, що потребує розуміння фізіологічних особливостей біологічних агентів і дозволить розрахувати як економічний коефіцієнт біосинтезу так і інші показники, які лежать в основі розрахунку потужності виробництва, матеріального балансу, підборі та графічному зображенні (ПРН 18) необхідного обладнання для забезпечення цієї потужності. Зазначаємо, що наведені ЗВО відповіді щодо розгляду питань за темами вказаних ОК не корелюють з змістом ПРН 17-21 і відповідно їх досяжністю. Напр., критерії ефективності біотехнологічного процесу не можуть бути пов'язані з опануванням ОК 5 Економіка підприємств оскільки базуються на розумінні фізіологічних особливостей біологічних агентів, а не економічних показників виробництва і т. д. На відповідь ЗВО зауважуємо, що освітні компоненти ППО1, ППО2, АТО1 передбачають «закріплення, поглиблення та узагальнення теоретичних знань», а не їх опанування. Але і у звітах з виробничої практики здобувачів вищої освіти не міститься інформація про опанування ПРН 15,16. Загалом зауважуємо, що ЗВО не підтверджено змістом РП ОК та не наведено аргументації щодо опанування ЗдВО вміння проєктування біотехнологічного процесу та його графічного зображення у вигляді технологічної та апаратурної схем на основі розрахунків параметрів ефективності цього процесу, викладення технологічного процесу за використання систем автоматизації виробництва, що є базовим для здійснення проєктно-технологічних робіт фахівцем біотехнологом і охоплює досягнення ПРН 16-21. Рекомендуємо ОК 32 перенести до вибіркової частини або переглянути її зміст відповідно предметної області

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР вважає, що зміст ОПП не повною мірою відповідає предметній області спеціальності у частині виконання проєктно-технологічних розрахунків та здійснення виробничо-технологічних робіт, що пов'язані з використанням біологічних агентів та продуктів їх життєдіяльності, які не забезпечуються досяжністю окремих ПРН при реалізації ОП, про що зазначено у пп 2.2

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Для реалізації здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії за ОП передбачено вибір ОК з міжфакультетського каталогу -12 кред., факультетського каталогу - 16 кред та каталогу фахових дисциплін починаючи з 3-го семестру - 32 кред. Також ЗдВО можуть самостійно обирати місце проходження практики та тему кваліфікаційної роботи. Наявна практика вибору ОК з ОП іншого ЗВО – ПНПУ ім. В.Г.Короленка. Це свідчить про можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії ЗдВО за ОП у обсязі, передбаченому законодавством.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

За ОП та навчальним планом передбачені лабораторні, практичні заняття та проходження різних видів практики, які дозволяють набуття ряд загальних та фахових компетентностей, про які зазначено у висновку ЕГ. Проте набуття фахових практичних К17-К22 та К23 у частині «здатність використовувати сучасні автоматизовані системи управління виробництвом біотехнологічних продуктів різного призначення» ЕГ не проаналізовано. У відповіді ЗВО відсутня кореляція між змістом тем за ОК та змістом компетентностей (аналіз наведено у додатку). Напр., набуття К18. у частині Здатність обирати і використовувати відповідне обладнання, інструменти та методи для реалізації виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення реалізується за ОК23 Тема 2 «Законодавча та нормативно- правова база проведення експертизи з промислової безпеки та охорони праці» (2 год лекцій), що не корелює з цією темою і за обсягом годин є недостатнім для набуття К18; За цією ж темою опановується К23. Здатність використовувати сучасні автоматизовані системи управління виробництвом біотехнологічних продуктів різного призначення, їх технічне, алгоритмічне, інформаційне і програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, що також не корелює із змістом теми ОК і т.д. А за ОК 9 передбачено набуття компетентностей по складанню апаратних і технологічних схем виробництва, опанування методологій проектування виробництв і одночасно опанування механічних, гідромеханічних, тепло- та масообмінних процесів та основні конструкторські особливості, вміння обирати відповідне устаткування у процесі проектування виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення для забезпечення їх максимальної ефективності та системи автоматизації виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення. Але за навчальним планом на це відводиться всього 26 год лабораторних занять, що явно є недостатнім для опанування всіх цих компетентностей, враховуючи також відсутність відповідного матеріального забезпечення (процесів та апаратів виробництв, автоматизації виробництв, проектування виробництв з відповідними ліцензійними програмами для побудови технологічних і апаратних схем виробництва) для реалізації цих практичних навичок. ГЕР вважає з врахуванням відповіді ЗВО, що набуття цих фахових компетентностей не забезпечується змістом відповідних Матриці обов'язкових компонент за аналізом змісту РП/силабусів, що є суттєвим недоліком. Щодо забезпечення компетентностей відповідно програм практики - ЗВО надав звіти ЗДВО з виробничої практики у вкладці Відповіді. За змістом наданих звітів не підтверджено набуття ЗДВО вказаних у відповіді ЗВО фахових компетентностей.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, що набуття ЗДВО соціальних навичок за реалізації ОП відбувається через опанування ряду дисциплін, участі їх у спортивних секціях, гуртках самодіяльності тощо та відповідає заявленим цілям

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП та окремих ОК унормовується П. 2.3.4, 8.2.5 Положення про організацію освітнього процесу у ПДАУ (Положення) та відображені у навчальних планах підготовки ЗДВО за ОП. За Положенням у навчальному плані передбачено від 33 до 66 % аудиторних годин для здобувачів денної форми навчання, за наявним навчальним планом - 33,7%, проте в опитуваннях ЗДВО не відображено задоволеність їх визначеною навчальним планом кількістю годин лекцій, лабораторних чи практичних занять за ОК для досягнення цілей і ПРН, враховуючи напр. вказане у відповіді ЗВО та за матрицею набуття К17-21, К23 за ОК 9 всього за 26 год лабораторних і т.д. У висновку ЕГ вказано тільки про опитування ЗДВО щодо задоволеності розкладом занять. При цьому ЗВО у відповіді навів приклади різних видів опитувань ЗДВО <https://www.pdau.edu.ua/content/anketuvannya-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-1>

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

На момент акредитації за ОП не здійснювалася підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою. У висновку ЕГ відмічено про наміри ЗДВО 2-го курсу з наступного навчального року продовжити навчання за ОП за дуальною формою. Але на наведено обґрунтування цього факту як "позитивної практики", про що зазначено ЕГ. Натомість ЗВО у відповіді вказав, що "Агрохолдінг Кернел-Трейд" зарахував з.в.о. Галушко І. та з.в.о. З курсу Цикало Андрія на навчання в Open Agro University (14 березня-31 липня 2024 р) з подальшим працевлаштуванням."

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП оприлюднені на офіційному сайті ПДАУ, є чіткими, зрозумілими, доступними, як відмічено ЗдВО на зустрічі з ЕГ та не містять дискримінаційних положень

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за ОП розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році (Наказ Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року № 276) із змінами

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання ЗдВО отриманих в інших ЗВО унормовано Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положенням про порядок визнання та перерахування кредитів ЄКТС, Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти. Проте ЕГ не проведена (не висвітлена) валідація цих правил. За висновком ЕГ Правила ж визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО за час академічної мобільності регламентується Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ. За ОП реалізовувалась внутрішня академічна мобільність ЗдВО у закладі партнері ПНПУ ім. В.Г.Короленка і підтверджена процедура визнання їх результатів навчання. Проте відсутня практика міжнародної мобільності ЗдВО.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За ОП реалізується практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті ЗдВО ПДАУ. Можливості неформальної освіти прописані у частині силабусів як обов'язкових так і окремих вибіркового ОК.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Відповідність форм, методів навчання та викладання ПРН відображені у табл.3 ВСО. НПП використовують традиційні методи навчання, а також дискусії, обговорення, використання власного відеоконтенту та технологій дистанційного навчання на сервісах Moodle, Googlemeet. ЕГ відзначено, що освітні послуги за ОП реалізуються за принципами студентоцентрованого підходу та академічної свободи як для ЗдВО так і НПП.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Зміст освітнього процесу за ОП розміщено на сайті кафедри бітехнології і хімії ПДАУ. Інформація для ЗдВО щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання за обов'язковими дисциплінами висвітлена у РП та щодо цілей, узагальненого змісту та ПРН у силабусах; за вибічковими ОК - тільки у силабусах, де відсутня інформація про порядок та критерії оцінювання, зміст освітнього процесу за видами навчальних занять ОК. Відповідно до пп 1.2 Положення про робочу програму навчальної дисципліни ПДАУ робоча програма НД є основним документом навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни, що визначає її мету, очікувані результати навчання, зміст, методи навчання, систему оцінювання та ресурсне забезпечення та розробляється як для обов'язкових ОК так і вибічкових. На сайті кафедри оприлюднені тільки РП за освітніми компонентами ОПП 2020 року, окремі з яких затверджені і у 2022 та 2023 рр. Тому не зовсім зрозуміла відповідь ЗВО щодо оприлюднення з 2021 р тільки силабусів ОК. Окрім цього у ОПП всіх років вказано, що до інформаційного і навчально методичного забезпечення відносяться саме "робочі програми навчальних дисциплін", а не силабуси. Погоджуємось з висновком ЕГ за цим підкритерієм.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень за реалізації ОП здійснюється за опанування ОК "Основи науки досліджень", виконання курсової роботи "Біоінженерія", у науковому гуртку та передбачено при виконанні кваліфікаційної

роботи. ЗдВО залучають до виконання наукових тематик, які реалізуються НПП кафедри. За період реалізації освітньої програми ЗдВО апробували результати досліджень у Матеріалах наукових конференцій на базі ПДАУ (підтверджено за запитом ЕГ).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освіти за ОП здійснюється через перегляд змісту ОПП щорічно. У ВСО та висновку ЕГ зазначено про оновлення змісту окремих тем ОК викладачами. Проте на сайті ПДАУ у вкладці "Зміст підготовки ЗВО Бакалавр зі спеціальності 162 "Біотехнології та біоінженерія" є робочі програми обов'язкових дисциплін як основного нормативного документу тільки за ОПП 2020 року, а силабуси за ОК ОПП наступних років містять узагальнений зміст ОК, що не дає можливості верифікації оновлення змісту ОК (лекції, практичні чи лабораторні, види і теми самостійної роботи) викладачами. Звертаємо увагу на посилання застарілої літератури у силабусах окремих ОК, напр ОК Генетика "Голинська, Є. Л. Основи генетики: навчальний посібник. Є. Л. Голинська. К. Вид-во Київ. ун-ту, 1968. – 330 с." та відсутність більшої частини рекомендованої літератури за силабусами ОК у електронному каталозі бібліотеки ПДАУ.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У ПДАУ визначена інституційна політика та стратегія інтернаціоналізації освітнього процесу. НПП беруть участь у міжнародних стажуваннях, конференціях міжнародного рівня. Учасники освітнього процесу за ОП організовують Міжнародну науково-практичну конференцію "Хімія, біотехнологія, екологія, освіта", гостьові лекції від іноземних науковців. ЗдВО та НПП мають змогу удосконалювати іноземну мову на базі "Мовного центру", через платформу Prometheus про що зазначено у відповіді ЗВО. ЗдВО та НПП мають доступ до різноманітних стипендіальних та грантових програм через сайт ПДАУ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

У звіті ЕГ наведено аналіз відповідності форм і критеріїв контрольних заходів, які є зрозумілими і доступними для ЗдВО. Проте рекомендуємо інформацію про критерії та шкалу оцінювання за видами передбачених контрольних заходів за всіма ОК відображати і у силабусах дисциплін, які оприлюднюються на сайті кафедри

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Формою атестації ЗдВО за ОП передбачено захист кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам СВО. За ОП розроблені Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи та Програма атестації. Проте в цих документах відсутній розділ щодо вимог дотримання правил академічної доброчесності при виконанні кваліфікаційної роботи та процедури перевірки робіт на унікальність як це зроблено в Методичних рекомендаціях до курсової роботи, хоча у відповіді ЗВО наведено унормування порядку та "вимог щодо дотримання правил академічної доброчесності при виконанні кваліфікаційних робіт в Університеті."

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За аналізом ЕГ у ПДАУ унормовані правила проведення контрольних заходів, які є чіткими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Підтримуємо рекомендацію ЕГ щодо проведення контрольних заходів за ОК в усній формі за участі принаймні двох викладачів для забезпечення об'єктивності оцінювання ЗдВО.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЕГ обґрунтовано чіткість і зрозумілість політики та процедур дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу за реалізації ОП та їх популяризації. Однак ЕГ не висвітлено питання щодо обізнаності учасників освітнього процесу - ЗдВО та НПП щодо наслідків порушення академічної доброчесності. Це питання не розкрито достатньо і при опитуваннях ЗдВО. Так, у відповіді ЗВО наводиться посилання на узагальнені результати опитування ЗдВО за структурним підрозділом ННІ агротехнології, селекції та екології, в якому взяли участь 29,9 % ЗдВО 6 спеціальностей цього підрозділу за всіма рівнями у 2022-23 н.р. <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/12766/uzagrezdobrochesnistzdobuvachi.pdf>, а за результатами "опитування здобувачів вищої освіти ОП «Біотехнології та біоінженерії», яке було проведено у квітні 2023 року, що також оприлюднені на сайті Університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/8684/rezultatyadbiotehnologiyi.pdf>" не вказано, яка кількість ЗдВО брала участь в опитуванні

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

У звіті ЕГ зазначено, що всі викладачі, які забезпечують освітній процес за ОП мають відповідність "не менш ніж 4 пунктам Ліцензійних умов", проходять стажування, виконують науково-дослідні роботи та готують методичні рекомендації за ОК. Однак за табл 2 ВСО академічну кваліфікацію за спеціальністю 162 має тільки гарант програми Корінний С.М. (диплом магістра, ДБУ, 2023 р). Проте ним викладалася ОК 9 Конструювання інтегрованих біотехнологій за ОП 2020-22 рр, а наведена у табл. 2 інформація щодо його професійної кваліфікації не відповідає цій ОК (додаток). Зазначаємо, що за табл 2 ВСО та відповіддю ЗВО не достатньо обґрунтовано (аналіз у додатку) відповідність професійної кваліфікації окремих НПП освітнім компонентам, які вони викладають, а саме проф. Сахно Т.Л. - ОК Біотехнологія очищення води, ОК Процеси та апарати біотехнологічних виробництв, вибіркової ОК Біотехнологія бродильних виробництв (за аналізом відповіді ЗВО констатуємо, що професійна кваліфікація НПП не відповідає вказаним ОК.) ; доц. Тітаренко О.В. - ОК Технологія мікробного синтезу (професійна кваліфікація НПП не повною мірою відповідає даній ОК) , доц. Уткін Ю.В. - вибіркова ОК Основи біоінформатики (аналіз професійної кваліфікації НПП показав не відповідність даній вибіркової ОК. Оскільки ця ОК ще не викладалася ЗдВО рекомендуємо робочій групі розглянути можливість залучення НПП з відповідною професійною кваліфікацією). ГЕР вважає ці недоліки суттєвими.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору НПП ПДАУ є унормованими, прозорими, враховують результати щорічного рейтингу викладачів та результати опитування ЗдВО

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до організації освітнього процесу за ОП відбувається через їх залучення до проведення лекцій, круглих столів та он-лайн зустрічей, через реалізацію виробничої практики ЗдВО на підприємствах- партнерах ЗВО з оприлюдненням цих заходів на сайті кафедри. Роботодавці залучені і до обговорення ОП, що підтверджено їх рецензіями-відгуками

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У звіті ЕГ відмічено, що залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців до реалізації ОП відбувається через гостьові лекції, екскурсії, круглі столи, практичні заняття, що наведено і на сайті кафедри.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЕГ зазначено, що професійний розвиток НПП за ОП забезпечується як Навчально-науковим центром інформаційно-комунікаційним освітніх технологій та освіти дорослих ПДАУ, так і за рахунок співпраці з іншими ЗВО та науковими установами України та зарубіжжя. В університеті функціонує "Мовний центр" та "Польський центр, проте ЕГ не відмітила участь НПП, які реалізують дану ОП, у цих Центрах для покращення рівня володіння ними іноземними мовами. Однак, у відповіді ЗВО зазначено, що "для покращення рівня володіння іноземними мовами проф. Сахно Т. В. та проф. Крикунова В. Ю. на даний час відвідують сертифіковані курси англійської мови від мовного центру ПДАУ. Проф. Короткова І.В., зав. каф. Ромашко Т.П, зав. навчально-наукової лабораторії «Загальної біотехнології» Благодарь К.С., успішно пройшли курс на платформі Prometheus «Англійська мова. Elementary level (A1–A2)». Слід

відмітити, що стажування доц Уткіна Ю.В. (ОК7) за останні 5 років складає 3,4 кред за темою «Особливості технологій і архітектури вебсервісів» та «Carpathian Cybersecurity Winter Training Camp 2023», що не повною мірою з врахуванням відповіді ЗВО відповідає вимогам п.3.3 Положення про підвищення кваліфікації НПП ПДАУ. Звертаємо увагу на необхідність проходження стажування ст. викладача Дрожчан О.І. (ОК Безпека життєдіяльності та охорона праці) для забезпечення вимог ст.18 Закону України Про охорону праці № 2694-ХІІ, вимог п. 5.2, п. 5.3, п. 4.4 Типового положення про прядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 №15 (із змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 № 231/10511 та з урахуванням наказу Державної служби України з питань праці №165 «Про виконання вимог Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» щодо безперервності навчання, яке має відбуватися 1 раз на 3 роки для викладачів кафедр охорони праці ЗВО, керівників і штатних викладачів галузевих навчальних центрів. Адаже на момент акредитаційної експертизи ця вимога не виконувалася.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЕГ зазначено про визначену політику стимулювання НПП та її унормування у ПДАУ за результатами щорічного рейтингового оцінювання НПП та з врахуванням думки ЗдВО за результатами їх опитування щодо якості викладання ОК. Проте ЕГ не наведено підтвердження прикладів реалізації різних видів стимулювання НПП, задіяних у реалізації освітньої програми. Натомість у ВСО зазначено, що "У 2023 році відзнаки за високу публікаційну активність і значні результати наукових досліджень отримали завідувачка кафедри Ромашко Т.П., проф. Сахно Т.В. та проф. Короткова І.В. <http://surl.li/oyuyl>." ЗВО також у своїй відповіді підтвердив приклади реалізації різних видів стимулювання НПП, задіяних у реалізації ОП у Додатку 2.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси ПДАУ спрямовані на забезпечення освітнього процесу за ОП. ЗдВО мають можливість користуватися наявною навчально-методичною літературою у фондах бібліотеки ПДАУ та як зазначено ЕГ "є у вільному доступі на електронних сторінках платформи Moodle та в Автоматизованій системі управління ПДАУ (АСУ ПДАУ) відповідних ОК <http://tinyurl.com/2wtrvrt6>, <https://asu.pdaa.edu.ua/> ", для ЗдВО ОП. Інформація про матеріально-технічне забезпечення ОК відображена у табл. ВСО, у відеоматеріалах на сайті кафедри, надані на запит ЕГ та у відповіді ЗВО. Однак, зауважимо про недостю інформованість у наданих матеріалах щодо матеріально-технічного забезпечення за ОК "Експертиза біотехнологічних процесів"(Не наведено матеріальне забезпечення для опанування ПРН 15), ОК "Об'єкти біотехнологічних виробництв" (Яким чином здійснюється стерилізація поживних середовищ?), ОК "Технологія мікробного синтезу" (яким чином здійснюється культивування мікроорганізмів для отримання БАР), ОК "Процеси та апарати біотехнологічних виробництв" (вказано у табл. 1ВСО "Матеріали відповідно до завдань для виконання лабораторних робіт", а у відповіді ЗВО не наведено матеріального забезпечення для опанування ЗдВО відповідних компетентностей та ПРН),що не дає можливості оцінити набуття фахових компетентностей та ПРН, задекларованих у РП/силабусах вказаних ОК за використання цих "Матеріалів". ЕГ не вивчено питання наявності ліцензійного забезпечення у ПДАУ для забезпечення набуття К19-21 та досяжності ПРН 18, а також матеріально-технічного забезпечення для набуття К23 та досяжності ПРН21. У табл.1 ВСО за ОК "Інформаційні системи та технології" наведено "Комп'ютери, під'єднані до мережі Internet, програмне забезпечення MS Windows, MS Office, Google Chrome, мультимедійне обладнання (проектор), проєкційний екран", що є недостатнім для забезпечення повною мірою опанування ЗдВО вказаних у ОК компетентностей та ПРН. Окрім того, в електронному каталозі бібліотеки ПДАУ відсутні у своїй більшості сучасні базові навчальні підручники, посібники, які вказані як рекомендовані у силабусах ОК з біотехнології, біоінженерії, мікробіології і вірусології, методам аналізу, обладнання біотехнологічних виробництв, процесам та апаратам біотехнологічних виробництв

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЕГ відмічено про забезпечення безоплатного доступу ЗдВО та викладачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, що дозволяють забезпечувати освітній процес, їх наукову діяльність в межах освітньої програми

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ЕГ вивчено питання унормування безпечності освітнього середовища в ПДАУ та на фокус-групах зі ЗдВО і за аналізом їх опитування пересвідчилися у задоволеності їхніх потреб та інтересів з цього питання

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЕГ пересвідчилася, що у ПДАУ сформована система заходів для забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки ЗдВО, які навчаються за ОП.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ ознайомила з Умовами доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими потребами та підтвердила у звіті створення у ПДАУ достатніх умов щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, відмітивши, що за ОП такі особи наразі не навчаються

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ відзначено про наявність чіткої і зрозумілої політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ, що є доступною для усіх учасників освітнього процесу та низку заходів, які проводяться в університеті в т.ч. через омбудсмена. Проте відсутня практика опитування ЗдВО шляхом анкетування щодо розуміння ними дій при виникненні таких ситуацій. Констатація ЕГ відсутності випадків виникнення конфліктних ситуацій за реалізації ОП як свідчення високого рівня обізнаності ЗдВО щодо можливих конфліктних ситуацій не є аргументованою. У відповіді ЗВО відмітив, що НППП "проводять виховні години, організовують зустрічі з.в.о. з представниками психологічної служби для висвітлення питань щодо підтримання комфортних умов в освітньому середовищі Університету і запобігання виникненню конфліктних ситуацій" з наведенням прикладу такого заходу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЕГ зазначено, що у ПДАУ діє визначена інституційна політика та унормовані процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП за участі усіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ підтверджено залучення ЗдВО безпосередньо та шляхом опитування до процесу періодичного перегляду ОП "на рівноправних з іншими стейкхолдерами умовах". Залученість ЗдВО та представників органів студентського самоврядування до процедур забезпечення якості ОП здійснюється на різних рівнях функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти в ПДАУ

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Висновком ЕГ підтверджено, що в межах внутрішньої системи забезпечення якості за ОП взаємодія з роботодавцями має реальний і постійний характер

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Випускників за даною ОП ще не було, проте ЕГ відмітила функціонування Відділу сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, наявності Банку вакансій, але зазначила про незрозумілість процедури сприяння працевлаштуванню студентів і випускників

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості У ПДАУ передбачає реагування на виявленні недоліки при кожному перегляді ОП і це відображено через Узагальнену таблицю пропозицій усіх стейкхолдерів, оприлюднену на сайті університету. Проте ЕГ не відмічено чи проводиться і яким чином робочою групою ОП при її перегляді аналіз слабких чи сильних сторін

програми за кадровим, матеріально-технічним, навчально-методичним, інформаційним забезпеченням, роботою по залученню вступників на навчання за ОП. Такий аналіз проводився тільки при підготовці до акредитації ОП за звітом ЕГ. У відповіді ЗВО зазначено про проведення моніторингових заходів "на різних рівнях системи внутрішнього забезпечення якості освіти" відповідно Плану моніторингових заходів системи внутрішнього забезпечення якості освіти ПДАУ на 2023-2024 н. "Результати моніторингу оприлюднено на сайті Університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/13915/dosyagnennyyapofakultetah181223.pdf> <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/11757/prezentaciyaaradazyakosti2112dlyasaytu.pdf> та обговорено на засіданні ради з якості вищої освіти Університету від 21 грудня 2023 року (протокол №4) <https://www.pdau.edu.ua/news/21-grudnya-2023-roku-vidbulosya-ostannye-u-comu-kalendarnomu-roci-zasidannya-rady-z-yakosti>." Проте виявлені за ОП недоліки свідчать про необхідність підвищення ефективності проведення щорічного моніторингу ОП на різних рівнях.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОП є первинною. Проте ЕГ не наведено інформацію про практику врахування за ОП рекомендацій, зауважень, сформульованих при акредитації інших ОП, які реалізуються у ПДАУ і мають інституційний характер. У відповіді ж ЗВО зазначено про розробку "План заходів щодо підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (розпорядження першого проректора від 23 серпня 2023 р. № 411) <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/8398/planzahodivpidvyshchennyyakostiosvity.pdf> задля урахування рекомендацій, що викладені в звітах експертних груп та експертних висновках ГЕР за освітніми програмами, акредитованими Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти у 2022-2023 н. р"

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ПДАУ сформована культура якості через функціонування ВСЗЯ на п'яти рівнях із залученням зовнішніх стейкхолдерів і має системний підхід, що підтверджено висновком ЕГ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Унормовані правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими і зрозумілими та оприлюднені на офіційному сайті університету <https://www.pdau.edu.ua>. ЕГ підтверджено "високий рівень обізнаності щодо правил і процедур, регламентованих нормативною базою ПДАУ".

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ПДАУ щорічно не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП чи змін до неї оприлюднює на офіційному вебсайті проєкт ОП для отримання зауважень і пропозицій від зацікавлених сторін і відображає на сайті у Зведених таблицях врахування пропозицій стейкхолдерів.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) своєчасно оприлюднюється на офіційному сайті ПДАУ та сайті кафедри. Проте робочі програми обов'язкових ОК, які розроблялися впродовж 2020-2023 рр, як нормативного документу оприлюднені тільки за ОПП 2020 року, хоча у ОПП наступних років внесені зміни як до переліку обов'язкових, так і вибіркових ОК, а за ОПП робочі програми ОК віднесені до її інформаційно-методичного забезпечення.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Гаранту ОПП та членам робочої групи при перегляді ОП у 2024 р: 1) визначитися з фокусом та особливістю ОП та обов'язковими і вибірковими ОК, які забезпечуватимуть їх спрямування цілям ОП. 2) привести зміст ОПП у відповідність до вимог Стандарту 162 "Біотехнології та біоінженерія" у частині забезпечення досягнення визначених стандартом за спеціальністю 162 вмінь за такими ПР 13, ПР 15 у частині «вміти обирати відповідне устаткування у процесі проектування виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення для забезпечення їх максимальної ефективності» та ПР16 - ПР19, ПР21. 3) привести п.4 ОПП Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання у відповідність до професій, яким відповідає кваліфікація бакалавра з біотехнологій згідно Національного класифікатора професій ДК003:2010 зі змінами і доповненнями. 4) при щорічному моніторингу ОП проводити аналіз унікальності (особливості) ОП; відповідності цілей ОП місії та стратегії ЗВО; відповідності загальних, фахових компетентностей та програмних результатів вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю та з врахуванням потреб всіх груп стейкхолдерів та зауважень і пропозицій за іншими ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Гаранту та членам робочої групи ОП у 2024 р 1) Переглянути зміст РП як обов'язкових, в т.ч. зміст програм практики, так і вибіркових ОК щодо їх забезпечення у набутті компетентностей та досягнення ПРН за Матрицями п.4 та 5 ОПП та відповідності їх теоретичному змісту предметної області для спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія». Рекомендуємо відобразити у темах лекцій та/або практичних, лабораторних занять можливість опанування фахових компетентностей та досягнення ПРН у РП /силабусах ОК, посилити зміст ОП освітніми компонентами інженерного спрямування в т.ч. курсовими роботами чи проєктами для опанування ЗдВО основ комп'ютерного проектування

біотехнологічних виробництв та їх автоматизації – з 2024-25 н.р.; 2) Сформувати структурно-логічну схему навчання з врахуванням викладання ОК (обов'язкових і вибіркових), які є передумовами для інших та завдань цих ОК, в т.ч для різних видів практики і завдань цих практик. 3) Переглянути наповненість обов'язкових та вибіркових ОК задля уникнення повторюваності тематик не тільки лекцій, а і окремих тем лабораторних робіт до початку нового 2024-25 н.р. Відділу моніторингу та забезпечення якості освіти при моніторингу якості навчання за ОП та задоволеності ЗдВО освітніми послугами доцільно внести питання щодо достатності лекційних та практичних/лабораторних занять для опанування ПРН ОК. ЗВО вжити заходів щодо заохочення ЗдВО використовувати дуальну форму здобуття вищої освіти з 2024-25 н.р.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Гаранту ОПП за сприяння відділу міжнародних відносин ПДАУ активізувати міжнародне співробітництво для реалізації міжнародної мобільності ЗдВО з 2024-25 н.р. Гаранту ОПП та НПП, що задіяні у реалізації ОНП мотивувати здобувачів до більш широкого використання не тільки неформальної, а і інформальної освіти. Рекомендуємо у силабусах/РП всіх ОК відобразити можливості використання неформальної та інформальної освіти та політику визнання результатів навчання набутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти з 2024-25 н.р.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендується активно впроваджувати інноваційні форми і методи навчання та викладання НПП, набутих за час стажування та інших заходах в т.ч. і за використання інтерактивного дистанційного навчання. Гаранту ОПП організовувати щорічно зустрічі із ЗдВО та НПП кафедри за сприяння Відділу міжнародних відносин ПДАУ щодо інформування та сприяння участі ЗдВО та НПП у різноманітних міжнародних програмах, постійно надавати їм інформацію про індивідуальні гранти, програми. Мотивувати здобувачів до участі в наукових конференціях за межами університету. ЗВО розглянути можливість висвітлення у силабусах ОК тематик конкретних видів занять, передбачених навчальним планом та критеріїв і шкали оцінювання за видами контрольних заходів задля обізнаності всіх зацікавлених сторін з 2024-25 н.р.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Гаранту та членам робочої групи при щорічному моніторингу ОПП проводити аналіз дотримання академічної доброчесності та контрольних заходів при реалізації ОПП. Завідувачу кафедри біотехнології і хімії (чи відп. за розробку) включити у Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи або Програму атестації вимог дотримання правил академічної доброчесності ЗдВО при виконанні кваліфікаційної роботи та процедури перевірки робіт на унікальність з 2024-25 н.р. ЗВО унормувати проведення контрольних заходів (заліків, екзаменів) за ОК в усній формі за участі принаймні двох викладачів для забезпечення об'єктивності оцінювання ЗдВО з 2024-25 н.р. Відділу моніторингу та забезпечення якості освіти включити в опитувальник питання обізнаності ЗдВО щодо наслідків порушення академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Гаранту ОПП та членам робочої групи при щорічному моніторингу ОПП проводити оцінку якості кадрового забезпечення шляхом перевірки відповідності НПП (лекторів дисциплін) профілю дисциплін, що ними викладаються, відповідно до п.п. 37 та 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та за результатами оцінки якості викладання ОК ЗдВО з метою виявлення слабких сторін (ризиків) та планування шляхів їх усунення при складанні індивідуального плану роботи викладача, перегляді методичного забезпечення ОК, планів стажування НПП. Рекомендуємо завідувачу випускової кафедри з 2024 р. планувати підвищення кваліфікації (стажування) НПП, задіяних до реалізації ОП за фаховими ОК задля підвищення їх професійної майстерності в установах біотехнологічного профілю та забезпечити професійну відповідність НПП за ОК 9. Рекомендуємо завідувачам кафедр, які забезпечують реалізацію освітнього процесу за ОП, запланувати стажування НПП за ОК7 та ОК19 та вибірковими ОК у 2024 році.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Гаранту ОПП та членам робочої групи до 1 червня 2024 р. провести оцінку матеріально-технічного, інформаційного забезпечення за ОК вказаними у висновку ГЕР та ЗВО посприяти у забезпеченні необхідних ресурсів для реалізації даної ОП та досяжності ЗдВО практичних навичок та ПРН. Рекомендуємо у силабусах/РП ОК вказувати конкретні види лабораторних/практичних робіт, які виконуються ЗдВО на занятті та забезпечуть набуття практичних навичок відповідно до ПРН.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Відділу моніторингу та забезпечення якості освіти включити у соціологічні опитування ЗдВО питання щодо об'єктивності та неупередженості екзаменаторів при оцінюванні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, конфлікту інтересів, розуміння ними дій при виникненні конфліктних ситуацій; реалізувати практику проведення щорічного моніторингу ОП ЗВО за використання SWOT- аналізу з визначенням сильних та слабких сторін ОП, ризиків, можливостями їх вирішення на різному рівні і перспектив розвитку ОП та оприлюднювати результати моніторингу з 2024-25 н.р. Відділу працевлаштування студентів і випускників спільно з завідувачем кафедри (гарантом) узгодити алгоритм сприяння працевлаштуванню студентів та випускників ОП до 1 червня 2024 р. Гаранту ОПП проводити щосеместрові зустрічі із ЗдВО для інформування їх про реалізацію ОП, врахування результатів опитування ЗдВО щодо якості ОПП і якості викладання за ОПП, опитувань та відгуків інших стейкхолдерів

Критерій 9. Прозорість та публічність

ЗВО у повному обсязі продовжувати забезпечувати доступ до цілей, змісту, результатів навчання та процедур за ОПП, які забезпечують її реалізацію і дозволять більш повно інформувати зацікавлені сторони про всі аспекти освітнього процесу. Розмістити робочі програми всіх ОК на сайті ЗВО для зручного та оперативного інформування всіх зацікавлених осіб.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток_ВІДПОВІДЬ ГЕР1.pdf</i>	HET8N/te/t9oUFRN7TlBSJZssC+h1HPsQFOuQdggJ do=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

АТАМАНЮК ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ